

Buurtprofiel **Oostpunt**

Een beeld van de zone Oostpunt te Curaçao

Buurtprofiel Oostpunt

Zone 65

Anno 2011

Beeld van de zone Oostpunt te Curaçao

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

Voorwoord:

Het buurtprofiel Oostpunt heeft als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken in de zone Oostpunt en de huidige situatie en de ontwikkelingen in Oostpunt. Met de realisatie van dit buurtprofiel wil het Ministerie Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn zijn bijdrage leveren aan een geïntegreerde wijkaanpak voor Curaçao. Dit door kennis over de wijken te genereren en te ontsluiten en deze op een zodanige manier te presenteren de betrokkenen in de wijk en belanghebbenden dan ook de werkelijke behoefte van de wijk kunnen vaststellen en gerichte acties ondernomen kunnen worden.

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit buurtprofiel.

Inhoudsopgave:

Inleiding

Voorwoord

1. **Geografische positionering:**
2. **Historie**
 - 2.1. De ontstaansgeschiedenis van de wijken op Curaçao
 - 2.2 Landhuizen en plantages
3. **Demografische kenmerken**
 - 3.1 Aantal inwoners
 - 3.2 Samenstelling wijkbewoners
 - 3.3 Leeftijdsopbouw
 - 3.4 Land van Oorsprong
 - 3.5 Religie
4. **Sociaal economische kenmerken**
 - 4.1 Samenstelling huishoudens
 - 4.2 Opleidingsniveau
 - 4.3. Inkomensverdeling
 - 4.4 Arbeidsparticipatie
 - 4.5 Tienermoederschap
5. **Sociale participatie**
 - 5.1 Onderwijs
 - 5.2 Sport
 - 5.3 Vrije tijdsbesteding
 - 5.4 Uitgaansleven
 - 5.5 Vrijwilligerswerk
6. **Leefbaarheid**
 - 6.1. Leefklimaat
 - 6.2. Sociaal kapitaal
 - 6.3. Huisvesting
 - 6.4. Infrastructuur
 - 6.5. Transport
 - 6.6. Veiligheid
 - 6.7. Gezondheid

7. **Sociale kaart van de wijk**

8. **Wijkontwikkeling**

- 8.1. Het land van Maal
- 8.2. Sta Catharina
- 8.3. Wensen en behoeften in de zone Oostpunt
- 8.4. Profiel Zone Oostpunt

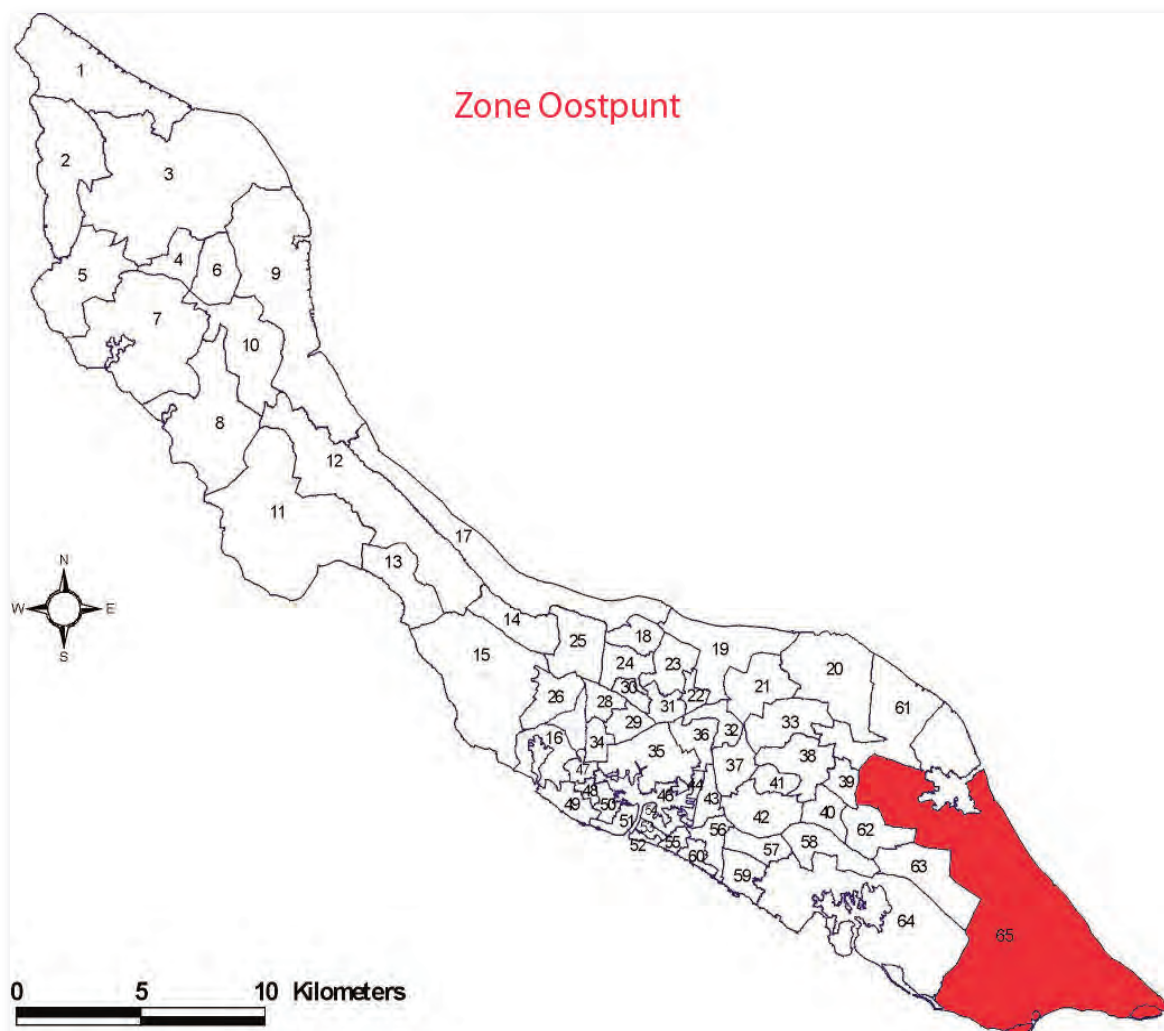

1. Geografische positionering van de zone Oospunt

Buurt: Oostpunt

Zonegebied: 65

Code: 8002

Geografische Positie: De zone Oostpunt bestaat uit de volgende wijken: Oostpunt (het Land van Maal), West Groot St. Joris en Sta. Catharina.

Oostpunt of in de volksmond Land van Maal, is het meest oostelijke deel van het eiland en beslaat circa 10% van het totale oppervlak. West Groot St. Joris is de wijk tegenover plantage Klein St. Joris en ten zuiden van de St. Joris baai. Santa Catharina is gelegen aan de noordkant van de St. Joris baai en wordt in het westen begrensd door de zone Koraal Partir.

2. Historie

2.1. De ontstaansgeschiedenis van de wijken op Curacao

Aan het begin van de negentiende eeuw was Willemstad de enige stedelijke nederzetting op Curaçao. Buiten Willemstad kende Curaçao slechts plantages en restanten van vroege Spaanse nederzettingen. Van die Spaanse nederzettingen lagen er twee aan de westkant bij de berg Sint Christoffel, twee bij Santa Cruz waar de cacique of het opperhoofd resideerde, één bij Santa Martha, twee bij San Juan en voorts één bij Sint Marie, Sint Michiel, Santa Anna, Ascencion, Hato en bij de waterputten Careotabo (vermoedelijk het huidige Marie Pompoe), Chinchorro (de oostelijke rand van het Schottegat) en bij Santa Barbara. Dit waren doorgaans de plaatsen waar waterputten te vinden waren.

Een eerste aanzet voor de sociale en culturele ontwikkeling van Curaçao die de basis heeft gelegd voor de ruimtelijke inrichting van het eiland is gelegd door de priester en latere bisschop Martinus Johannes Niewindt die als hoofd van de katholieke kerk indertijd (rond 1840 en daarna) een netwerk van kerkdorpen over het eiland heeft verspreid.

Om onderwijs en godsdienst naar de over het eiland verspreide bevolking te brengen, verdeelde hij het gebied buiten Willemstad op systematische wijze in een aantal kerkelijke parochies. De plaatsen voor de te stichten kerken en schooltjes werden zo gekozen dat de bevolking er gemakkelijk kon komen. Zo ontstond een netwerk van strategisch gelegen kerkelijke- en onderwijscentra die later tot kerkdorpen zouden uitgroeien zoals Barber, Westpunt en Sint Willibrordus op Bándabou, Santa Maria in het middengebied en Santa Rosa en Montagne op Bándariba.

Knoekhuis met zinken dak

Naast de gestichte dorpen van de katholieke missie, zijn in de 19e eeuw ook nederzettingen ontstaan doordat men in groepen bijeen ging wonen. Het betrof hier woongemeenschappen van gelijkgestemde vrije lieden, voornamelijk boeren en vissers zonder een duidelijk afgebakend dorpsareaal en dorpscentrum. Voorbeelden hiervan zijn Lagun en San Pedro,

en Sint Michiel, dat ontstond rondom het fort bij de Sint Michielsbaai medio 19e eeuw. In die tijd telde Curaçao verder 96 zelfstandige plantages. Het netwerk van plantages en kleine woonkernen dat zich in die periode heeft gevormd, kan als het vroegste fundament van onze huidige stedenbouwkundige structuur worden beschouwd.¹

2.2 Landhuizen en plantages

Landhuis Fuik dateert waarschijnlijk uit 1784. Deze plantage werd vroeg in de 19de eeuw samengevoegd met Plantage Oostpunt, daarna ook met Sta Barbara en Duivelsklip. Dit complex van plantages beschikte over een zeer grote veestapel. Fuik exploiteerde al voor 1800 zoutpannen, maar door een gebrek aan afzetmogelijkheden werd dit rond 1910 stopgezet. Tegenwoordig rest van Fuik nauwelijks meer dan puin.

Rond 1840 waren er op de plantages Sta Barbara, Fuik, Duivelsklip en Oostpunt tussen de 150 en 200 slaven werkzaam. In 1979 werd aan dit complex de plantage Klein St Joris toegevoegd. Tegenwoordig is dit geheel, exclusief Sta Barbara, eigendom van de familie Maal. Het totale gebied beslaat circa 10% van het eiland en is voor eenieder ‘verboden toegang’.

Toegang zone Oostpunt van Familie Maal

Toegang zone Oostpunt van Familie Maal

¹Wijkontwikkeling op Curaçao, L. Janga

Klein St. Joris, ook wel Chencho Chiki genoemd, is met Sta. Barbara een van de oudste plantages op het eiland. De plantage is door Matthias Beck gesticht, voor 1662 al. Naast veeteelt en gemengde akkerbouw werd er ook suikerriet verbouwd. In 1833 werd de plantage geveild vanwege financiële problemen. Tegenwoordig wordt de plantage nog steeds als boerderij gebruikt, het landhuis is in 1981 gerestaureerd: het wordt bewoond en goed onderhouden. Aan het gebouw is goed te zien dat er in verschillende perioden is aan- en bijgebouwd.²

Aan de noordkant van St. Joris ligt het landhuis van de totaal vervallen plantage Koraal Tabak. Deze plantage is al vroeg in verval geraakt omdat het niet mogelijk bleek in de woestenij tabak te verbouwen. Ook andere vormen van landbouw en veeteelt bleken niet rendabel.

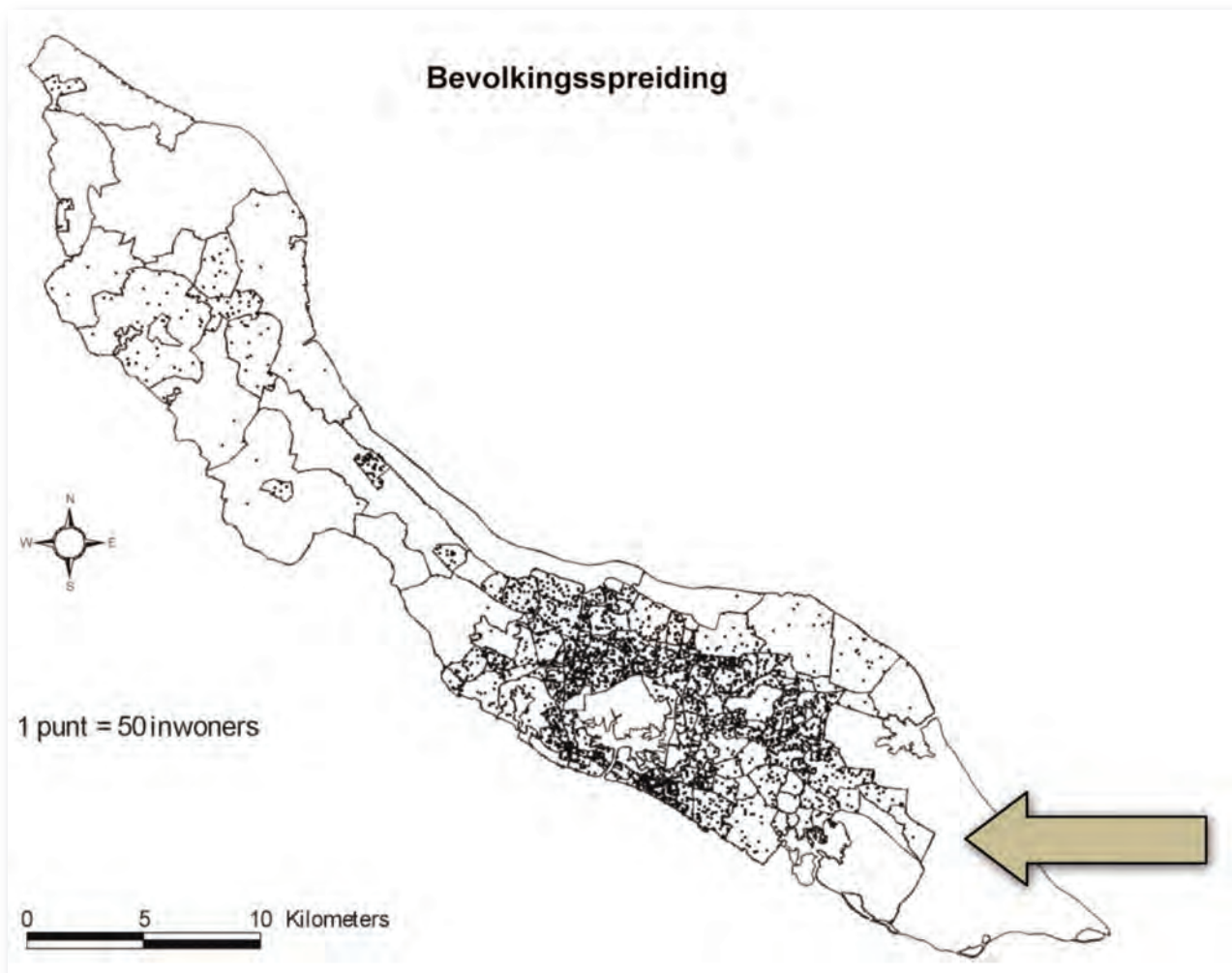
²Dolf Huijgers, Landhuizen van Curaçao en Bonaire

3. Demografische kenmerken

3.1. Aantal inwoners

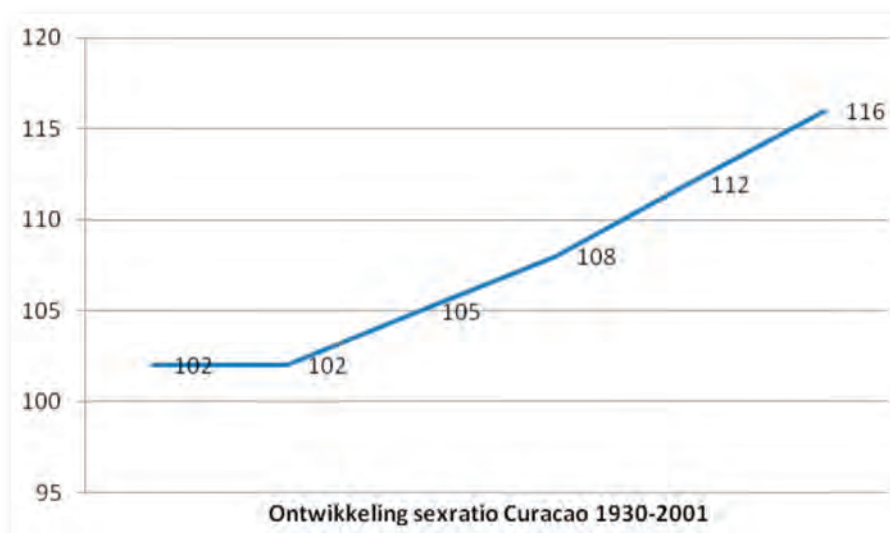
Ten tijde van de Census 2001 telde de zone Oostpunt 1100 inwoners. Op een bevolkingstaal van 130.627 inwoners, mag 8,4 % van de bevolking zich inwoner van Oostpunt noemen. Ten opzichte van 1992 is er sprake van een daling van meer dan 13,5% (aantal inwoners in 1992 was 1271). Het inwonertal van heel Curaçao is in de periode 1992-2001 gedaald met 9,3%.

De zone Oostpunt heeft een oppervlakte van 54,24 vierkante kilometer. Hiermee komt de bevolkingsdichtheid op 20 personen per vierkante kilometer. Het gemiddelde voor Curaçao ligt op 302. De bebouwing is voornamelijk geconcentreerd in de wijk Sta Catharina, het grootste deel van de zone Oostpunt betreft 'het land van Maal', de woestenij aan de Oostelijke kant van Curaçao.

3.2. Samenstelling wijkbewoners

De bevolking van Curaçao ondergaat sinds 1972 een proces van ontgroening en vergrijzing. Ontgroening houdt in dat het aantal personen jonger dan 15 jaar aan het afnemen is en vergrijzing houdt in dat het aantal 65-plussers aan het toenemen is. In veertig jaar tijd is het aandeel jongeren (0-14 jaar) met bijna 18 procentpunten afgenomen en het aandeel ouderen met zes en een half procentpunt toegenomen.

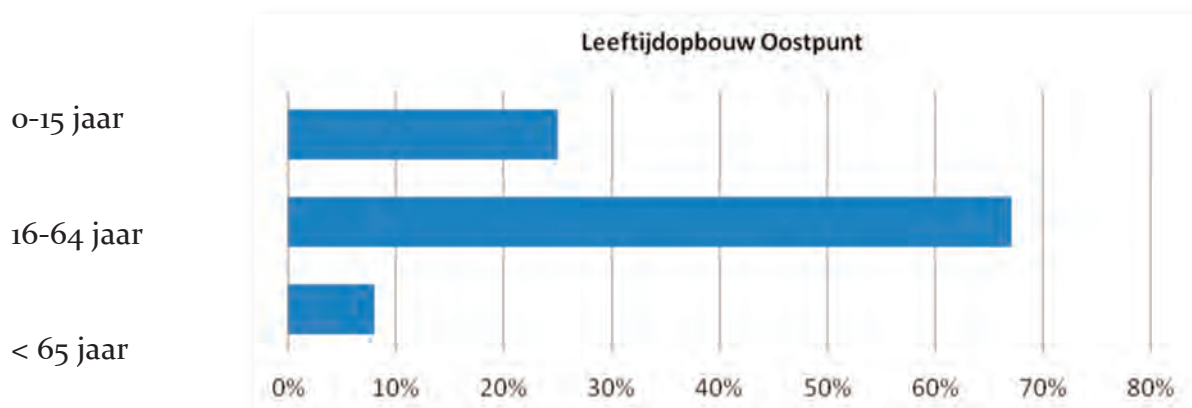

Behalve geboortecijfers en levenskansen -meisjes hebben bij de geboorte een levensverwachting van bijna 76 jaar, terwijl dat cijfer bij jongens ruim 71 jaar bedraagt- wordt dit cijfer ook nog sterk beïnvloed door emigratiecijfers. Het percentage mannen dat Curaçao verlaat is hoger dan het aantal vrouwen. Opmerkelijk is ook dat Curaçao veel vrouwelijke migranten heeft van de nabijgelegen Caribische eilanden als Sint-Vincent, Guadeloupe, Grenada, de Dominicaanse Republiek enzovoort. Ze vinden werk in de snel groeiende toeristenindustrie of in de horeca. Veel van deze vrouwen trouwen uiteindelijk met een Curaçaose man en worden zo Nederlands staatsburger. Dit alles resulteert in een groter aantal vrouwen dan mannen op het eiland.

Oostpunt kent ook een vrouwenoverschot, maar met een sexratio van 108 is dit overschot lager dan het gemiddelde van Curaçao (116). Een sexratio van 108 betekent 108 vrouwen op 100 mannen. In 1991 was de sexratio nog 108, dus er is zelfs sprake van een daling.

3.3. Leeftijdopbouw

In 2001 was de bevolking van Oostpunt als volgt samengesteld:

3.4. Land van oorsprong

In 2001 waren 967 (88%) van de 1100 inwoners van Oostpunt in het bezit van een Nederlands paspoort. Volgens de volkstellingen van 1992 en 2001 groeide in de zone Oostpunt het percentage allochtone mensen (dwz niet op Curaçao geboren) flink van 7,9 naar 12,1%. Voor heel Curaçao waren de cijfers resp. 12.5% en 15.8%. Het percentage allochtonen in deze zone ligt dus lager dan het landelijk gemiddelde. Het aantal personen met vertrekplannen ligt met 6,5% dicht bij het gemiddelde van Curaçao (6.2%). In de groep van 18-24 jaar is dit 12,1% (gemiddelde Curaçao 16.6%).

3.5. Religie

In Curacao werden in de Census 2001 meer dan 50 uiteenlopende godsdiensten geregistreerd. De Rooms-katholieke kerk is met ruim 80% het sterkst vertegenwoordigd. In Oostpunt ligt dit nog iets hoger, namelijk 85%. Ten opzichte van de Census van 1992 zijn hier geen grote veranderingen te noteren. Het percentage onkerkelijken ligt met 2,9% onder het gemiddelde van Curaçao (4,%). De dichtstbijzijnde katholieke kerken voor zone Oostpunt zijn die van Sta. Rosa en Montagne.

De kerk van Sta. Rosa

De kerk van Montagne

4. Sociaal economische kenmerken

4.1 Samenstelling huishoudens

Het fenomeen van eenpersoonshuishoudens (alleenstaanden) op Curaçao lijkt groeiend te zijn. In de volkstelling van 1992 is 15,4% van de huishoudens geregistreerd als eenpersoonshuishouden. In 2001 is dit percentage gegroeid naar 20,7%.

Internationale studies hebben uitgewezen dat de mens overal in de wereld aan het individualiseren is en dat de algemene trend is dat de huishoudens kleiner worden. Curaçao, en Oostpunt, vormt hier geen uitzondering op. In Oostpunt komt het percentage eenpersoonshuishoudens in 2001 uit op 16,5%, dit is lager dan het gemiddelde van 20,7% van Curaçao.

4.2 Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau (het aantal mensen met een hogere opleiding voor iedere 100 personen met een lage opleiding) van de mensen op Curaçao stijgt geleidelijk. In 2001 waren er voor iedere 100 personen met een lage opleiding, 38,3 personen met een hogere opleiding. In 1992 was dit nog 23,1, wat aangeeft dat het opleidingsniveau over het algemeen is verbeterd. Oostpunt scoort met het cijfer 22,1 ver beneden het gemiddelde van Curaçao uit. Ook in 1992 scoorde Oostpunt met 14,6% ver beneden gemiddeld. Het percentage analfabeten ligt met 2,3% wel lager dan het gemiddelde van Curaçao (3,6%).

4.3. Inkomensverdeling

Het gemiddelde bruto huishoudinkomen per maand op Curaçao bedraagt per januari 2001 3701 Antilliaanse guldens. Met inachtneming van inflatiecorrectie is dit gemiddelde bruto huishoudinkomen met 250 guldens gestegen ten opzichte van 1992. Deze groei wordt voornamelijk te wijten aan de toename van het aantal huishoudens met een huishoudinkomen van 6000 guldens bruto of meer per maand. Het gemiddeld inkomen per werkende ligt op 2646 guldens bruto per maand.

Voor Oostpunt geldt een huishoudinkomen van 2893 guldens bruto per maand. Het gemiddeld inkomen per huishouden ligt op 1927 guldens bruto per maand. Hiermee behoort Oostpunt tot de meer welvarende zones van Curaçao.

4.3. Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau (d.i. “het aantal mensen met een hogere opleiding voor iedere 100 personen met een gevolgde lage opleiding”) van de mensen op Curaçao stijgt geleidelijk. Voor Saliña kan volgens beschikbare censuscijfers gesproken worden van een stijging van maar liefst 32,8% gedurende de periode 1992-2001, lopende van 40,5% naar 73,3%. Vergeleken met de landelijke gemiddelden van respectievelijk 23,1% en 38,3% is deze stijging zeer hoog te noemen. Uiteraard valt een hoog cijfer hoogopgeleiden, positief uit voor de ontwikkelingsstatus van de betrokken zone.

4.4. Arbeidsparticipatie

In Curacao werkt per 1 januari 2001 36,5% van de bevolking. Dit is een zeer lichte daling ten opzichte van het percentage werkenden in 1992: 35,8%. Het werkloosheidspercentage is 15,8%. Het werkloosheidspercentage in Oostpunt is 16.1 % en dit is een daling ten opzichte van de 18,9% van 1992.

Economische afhankelijkheid: het aandeel van afhankelijke mensen (dwz economisch niet-actieven of de mensen van 15 jaar en ouder die aangeven noch werkzaam, noch werkzoekend te zijn) wordt weergegeven met een getal dat aangeeft hoeveel afhankelijke mensen er tegenover elke 100 onafhankelijke mensen staan. In Oostpunt is dit getal 174 in 2001, tegenover een waarde van 182 voor heel Curaçao.

Voor Oostpunt is hierbij sprake van een flinke daling lopende van de 187 punten in 1992 naar 174 punten in 2001. De landelijke trend vertoont juist een stijging van 179 in 1992 naar de voornoemde 182 in 2001.

4.5 . Tienermoederschap

Onder tienermoeders verstaan we meisjes die voor hun zoste moeder zijn geworden. In 2001 was op Curaçao 7,3% van de meisjes in de leeftijdsgroep 15-19 jaar al moeder. Dit percentage houdt een lichte stijging in ten opzichte van 1991 (7,0%). Voor Oostpunt zijn er voor 2001 geen cijfers. Voor 1992 werd 0% geregistreerd.

5. Sociale participatie

De maatschappelijke participatie is één van de thema's die in de buurtmonitor gebruikt wordt om het leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan onderwijs, sport, uitgaansleven, vrijwilligerswerk, vrijetijdsactiviteiten en hobby's.

Deze gegevens zijn niet allemaal te achterhalen uit de Census, en grootschalig onderzoek valt buiten het kader van dit buurtprofiel. In de buurtmonitor 2007 zijn de resultaten gepresenteerd voor wat betreft de mate waarin mensen in de bestudeerde wijken kunnen participeren aan het sociale leven. Er is gemeten in hoeverre de mensen in die wijken kunnen deelnemen aan sport en recreatie, aan het uitgaansleven, aan vrijwilligerswerk en ten slotte ook schoolparticipatie.

5.1. Onderwijs

Schoolparticipatie van 6 t/m 14 jarigen is overal op Curaçao erg hoog tot bijna volledig. De schoolparticipatie van 15 t/m 19 jarigen is over heel Curaçao minder, maar is al sinds vele jaren stijgende. Ook in Oostpunt valt deze trend waar te nemen.

Schoolparticipatie 15 t/m 19 jarigen Oostpunt (percentage)

	Census 1992	Census 2001
Oostpunt	61,6	81,4
Totaal Curaçao	72,5	81,5

Het blijft ook interessant om het aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs te blijven volgen. Dit is namelijk het aandeel van de kinderen die minstens 1 keer is blijven zitten in het basisonderwijs.

Bij de volkstellingen van 1992 en 2001 is geconstateerd dat het aandeel van 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs voor heel Curaçao aan het dalen was; dus een verbetering vertoonde. In Oostpunt is dit percentage 18,2%, ten opzichte van de 29,5% van 1992.

Aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs (Zittenblijversproblematiek)

	Census 1992	Census 2001
Oostpunt	29,5	18,2
Totaal Curaçao	26,2	19,2

5.2. Sport

Uit de buurtmonitor van 2007 blijkt dat het percentage van mensen van 4 jaar en ouder in de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven minstens 1 keer per week te sporten, 19,4% is. Van Oostpunt zijn geen officiële gegevens beschikbaar.

Er zijn tennisvelden in Sta Catharina en rond de baai van St. Joris wordt gefietst, gewandeld en gesurft. Voorst is men aangewezen op de nabij gelegen sportvelden dicht bij deze wijk: Sabana Ballpark (Softball), Kancha Victory Boys (Voetbal) en de Tio Daou Ballpark (Honkbal).

5.3. Vrijtijdsbesteding

Het gemiddelde van de ondervraagde mensen in de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven iets aan een hobby of andere vrijetijdsactiviteit te doen, is 50%. Voor wat betreft de zone Oostpunt bestaat in het bijzonder de mogelijkheid voor recreatie in de natuur, zoals: mountain biking, hiking, kite-surfing en wandeltochten in de ruige natuur.

5.4. Uitgaansleven

Mensen in de aandachtswijken die bestudeerd zijn in de buurtmonitor van 2007 geven voor bijna 59% aan dat zij minstens 1 keer per maand uit gaan. Het gemiddelde van de ondervraagde 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven iets aan enige vorm van hobby of andere vrijetijdsactiviteit te doen, is 50%.

Op dit aspect ontbreekt het nog aan gegevens om een concreet oordeel over Oostpunt te kunnen geven.

In de wijken West Groot St.Joris en Sta Catharina zelf zijn er vrijwel geen uitgaansgelegenheden (sociale ontmoetingspunten), waarvan de bewoners gebruik kunnen maken.

In Sta. Catharina bevindt zich het Resort Pearl of the Caribbean en de Santa Catharina Resort, terwijl onlangs is het restaurant L'Aldea geopend.

Ingang Pearl of the Caribbean

De Sta. Catharina Resort

Aan de rand van de wijk bij Seru Pretu is de 'Aloë Plantage' gelegen: hier wordt op grote schaal aloë verbouwd en geoogst en tot cosmetische producten verwerkt. Verder richting St. Jorisbaai is door dezelfde ondernemer een struisvogelfarm opgezet. Hier worden struisvogels voor het vlees gefokt.

5.5. Schoolparticipatie

Oostpunt is een zone waar het vrijwilligerswerk nog niet opgang is gekomen. De twee belangrijkste redenen hiervoor zijn het feit dat het 'Land van Maal' in feite onbewoond gebied is, terwijl Sta. Catharina een nieuwe wijk is waar nog geen sociaal-culturele organisaties zijn ontstaan. Uiteraard is het feit dat deze wijk elke vorm van sociaal-culturele infrastructuur mist, hier ook debet aan.

Bij de St. Joris baai is de 'Fundashon St Joris Baai' actief. Vanuit een container worden surflessen gegeven aan minderbedeelde kinderen en kunst- en drama workshops voor kinderen georganiseerd. Ook wordt getracht het milieubewustzijn positief te beïnvloeden, terwijl regelmatig clean-ups worden georganiseerd.

De Aloë Plantage

6. Leefbaarheid

In de buurtmonitor 2007 wordt 'leefbaarheid' als volgt geformuleerd: 'de door de bewoners ervaren kwaliteit met betrekking tot het wonen, welke bepaald wordt door de aanwezige infrastructuur, het aanzicht van de woonomgeving alsook het gedrag van de omwonenden en anderen die in de woonomgeving verkeren. Hierbij kan men streven naar een schone en veilige omgeving maar ook het investeren in de sociale samenhang en de aanwezigheid van de nodige voorzieningen'. We houden ons aan deze uitgangsgedachte.

6.1 Leefklimaat

Bij de buurtmonitor is ook geprobeerd het oordeel van de bewoners van de bestudeerde wijken te meten voor wat betreft de 'sfeer' (het leefklimaat) en de 'sociale integraliteit' in hun omgeving. In de wijken van de buurtmonitor van 2007 zijn de mensen voor bijna 80% positief over zowel de sfeer en de sociale integraliteit van hun wijk. Uit de census is hierover geen informatie voor de zone Oostpunt te verkrijgen.

6.2. Sociaal Kapitaal

Met 'Sociaal kapitaal' wordt aangeduid de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen (vrienden, burens maar ook vreemden) alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit.

Één van de aspecten van 'sociaal kapitaal' is dus het 'vertrouwen' in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

Mate van vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen zijn 4 verschillende 'soorten' vertrouwen in de buurtmonitor gemeten. Het zijn:

- graad van vertrouwen in 'voor het individu belangrijke' anderen, d.w.z. vertrouwen in mensen zoals je naaste burens, je huisarts en je collega's.
- graad van vertrouwen in 'willekeurige anderen', d.w.z. vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving.
- graad van vertrouwen in 'vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een politieagent in de wijk.
- graad van algeheel vertrouwen in anderen, d.w.z. de mate van vertrouwen in al de eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

6.3. Huisvesting

Geschikte huisvesting is een belangrijke voorwaarde voor het welzijn van de Mens. Dit uitgangspunt is medio 1966 tijdens de VN wereldconferentie over Habitat te Istanbul, Turkije, nogmaals uitdrukkelijk onderstreept. Geschikte huisvesting omvat naast

een adequaat fysiek onderkomen ook de zorg voor een optimaal woon- en leefklimaat voor de bevolking. Een goede woning moet gelegen zijn in een op de behoefte afgestemde woonomgeving en dient ook betaalbaar te zijn voor de diverse bevolkingsgroepen. Een goed huis in een goede omgeving is een essentiële voorwaarde voor een menswaardig bestaan en voor de realisatie van de ontplooiingskansen van het individu, en daarmee voor een leefbare samenleving.

Geschikte huisvesting betreft factoren zoals:

- voldoende ruimte, zowel in als rondom de woning;
- bestendigheid en duurzaamheid van het onderkomen;
- de aanwezigheid van veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen, elektriciteit en afvalgerelateerde voorzieningen;
- rust en veiligheid;
- de beschikking over een goede basisinfrastructuur met in elk geval goede wegen en een deugdelijk waterafvoersysteem;
- een bereikbare locatie ten opzichte van de locaties voor werk, recreatie en sociale voorzieningen.

Op Curaçao verkeert bijna 95% van het totaal aantal bewoonde woonverblijven in goede staat van bewoning. Ten opzichte van 1992 is de situatie aanzienlijk verbeterd van 8,3% in 1992 naar 5,4% in 2001 voor wat betreft woningen in slechte staat.

	Census 1992	Census 2001
Oostpunt	8,1	6,9
Curaçao	8,3	5,4

Wat betreft de aanwezigheid van de zes basisvoorzieningen (aanwezigheid kookgelegenheid, aansluiting op waternet, aanwezigheid douche, toilet met wateraansluiting, elektriciteit en kwaliteit woonhuis) scoort het eiland Curaçao 5.8 uit 6. Slechts enkele wijken scoren beneden gemiddeld (Tera Pretu, Lelienberg, Souax, Otrobanda, Punda en Scharloo). Oostpunt scoort 5.8

De verhouding tussen huur en eigendom op Curaçao is ongeveer 1 huurwoning op 2 eigendomswoningen. In Oostpunt is dit ook het geval.

Aantal huurwoningen per 100 eigendomswoningen

	Census 1992	Census 2001
Oostpunt	--	52
Curaçao	44	44

6.4. Infrastructuur

De infrastructuurle situatie in Sta Catharina is redelijk goed te noemen. Vrijwel alle wegen zijn geasfalteerd en in redelijke conditie. Een aantal van de binnenwegen is wel in slechte staat, in het bijzonder in de woonwijk La Quinta Villas is onderhoud van de wegen een zeer gewenste zaak. De hoofdweg richting Sta. Catharina is recentelijk gerestaureerd. Momenteel wordt daar erg hard gereden met het gevolg dat de roep om verkeersdrempels steeds luider wordt. Op de meeste plaatsen is straatverlichting aangebracht. Ook hier geldt dat er op de binnenwegen de nodige reparaties aan de verlichting moeten worden gedaan.

De landwegen van West Groot St. Joris laten het bekende beeld zien: redelijk begaanbare geasfalteerde wegen met gaten door de regen en enkele niet geasfalteerde wegen met diepe geulen die meestal naar de kunuku leiden.

Straat in Sta. Catharina

6.5. Transport

De wijk Sta Catharina is redelijk te bereiken met het openbaar vervoer: er rijdt een 'grote bus' op uurbasis via Sta Rosa, Seru Pretu en via Abrahamsz weer richting Punda. Er zijn niet veel kleine busjes op deze route. Vanuit de wijk moet een flink stuk naar de hoofdweg gelopen worden, terwijl voor andere bestemmingen dan Sta Rosa of Punda zeker eenmaal moet worden overgestapt.

Het percentage dat de bus neemt naar het werk in 2001 (18,7%) ligt hoger dan het landelijk gemiddelde (15,4%). Ook het autobezit in de wijk is hoog, gemiddeld: 97 auto's per 100 huishoudens in Sta Catharina (101 per 100 huishoudens op Curaçao). Het autobezit is licht gedaald ten opzichte van 1992 (99 op 100 huishoudens).

6.6. Veiligheid

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als: criminaliteit en vandalisme, verkeersoverlast, overlast door (hang) jongeren, verlichting en donkere gebieden in de wijken. Zoals de bewoners zelf aangeven geeft een schone wijk ook een veilig gevoel. Sta. Catharina is een vrij rustige wijk maar er wordt wel veel ingebroken. Ook in de wijk West Groot st. Joris is dit verschijnsel de laatste vijf jaar toegenomen. Gevallen van vandalisme en overlast van hangjongeren komen echter veel minder voor.

6.7. Gezondheid

De 'gezonde wijken' benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaaleconomische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk.

Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, en door de ingewikkelde samenhang is het moeilijk wetenschappelijk te bewijzen welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

In de Census van 2011 gaf 89 % van de bevolking van Oostpunt aan hun gezondheid als goed of zeer goed te ervaren.

	Ervaren gezondheid						
	Total	Heel goed	Goed	Redelijk	Slecht	Heel slecht	Onb.
Seru Grandi	1286	366	722	175	18	5	1286

7. Sociale kaart van de wijk

In deze zeer landelijke wijken zijn zoals te verwachten, weinig tot geen voorzieningen. In de wijk Oostpunt zelf zijn in het geheel geen voorzieningen. Alleen Willem Pieter Maal woont er met zijn moeder.

Wie in West Groot St. Joris woont, moet naar Montagne voor voorzieningen als supermarkt, bank, politiebureau, apotheek en huisarts.

In Sta Catharina is men aangewezen op de nabijgelegen wijk Abrahamsz voor voorzieningen zoals supermarkt en Snacks. Voor wat betreft andere voorzieningen rijdt men verder naar Sta Rosa en Brievengat of naar de Stad.

8. Wijkontwikkeling

8.1. Het Land van Maal

Oostpunt, dat al bijna 140 jaar eigendom is van de familie Maal, kan ontwikkeld worden. Na 20 jaar geruzie en onderhandelen tussen het eilandgebied en de familie, tekende de heer Willy Maal midden op een heuvel op het veelbesproken 'Land van Maal' een overeenkomst met gedeputeerde Anthony Godett. De overeenkomst moet leiden tot aanpassing van het EOP, het eilandelijk bestemmingsplan. De familie-eigendom beslaat 10 procent van het eiland en is voor het grote publiek nagenoeg niet toegankelijk. Daar gaat dus een einde aan komen. De regeling kost het eiland 25 miljoen gulden. Van de 4400 hectare land zal voor ongeveer 50 procent van het gebied een ontwikkelbare bestemming moeten komen. Oostpunt is een bijzonder natuurgebied dat volgens dhr. Maal, bewaard blijft.

8.2 West Groot St. Joris

De wijk West groot St. Joris ligt tegenover het plantagehuis Klein St. Joris en bestaat uit een verzameling vrijstaande huizen langs landelijke wegen zonder een duidelijk centrum. De bewoners zijn voornamelijk Curaçaoënaars die hier zijn geboren en getogen en een enkele nieuwkomers aangetrokken door de rust, de ruimte en vergezichten.

8.3 Sta Catharina

Sta. Catharina is een groot terrein dat niet zo lang geleden verkaveld is. Het was een terrein met veel struikgewas, bomen, cactussen en dergelijke. Er stonden geen huizen en het gebied werd voornamelijk bewoond door ezels, paarden, koeien, geiten, konijnen en veel leguanen. Het gebied Koraal Tabak, dat later onder het beheer van wijlen Hugo Bakhuis kwam te staan, valt ook onder Sta. Catharina. Via Koraal Tabak kon men de verschillende beaches aan het oosten van ons land bereiken. Een van de bekendste is "Wonderful Beach". Later werd ook enige terreinen bij Koraal Tabak gebruikt voor autorace activiteiten.

In de jaren 60 begon men het gebied rondom Sta. Catharina te ontwikkelen tot woongebieden. Bepaalde terreinen werden verkaveld en langzamerhand verschenen de eerste woonhuizen. De wijk Sta Catharina mag zich de laatste tijd verheugen in toegenomen populariteit. Wat voorheen werd gezien als 'kunuku' en 'ver van de stad' ontwikkeld zich tot een woongebied voor mensen die ruimte en rust zoeken. Er bevinden zich relatief veel Europese Nederlanders onder de bewoners. Opleidingsniveau en inkomen zijn hier relatief hoog en de kwaliteit van de woningen is goed.

Woning in Sta. Catharina

Tegenwoordig is een gedeelte van Sta. Catharina een groot woongebied geworden met huizen, resorts, restaurants, tennisbaan, feestfaciliteiten en dergelijke. Doordat een gedeelte van Sta. Catharina nog voor kort verkaveld en bewoonbaar is gemaakt, is de zone nog in ontwikkeling. Het heeft veel te bieden voor de toekomst qua fysieke infrastructuur en toeristisch/economische mogelijkheden.

De L'Aldea Restaurant in Sta. Catharina

8.3. Wensen en behoeften in de zone Oostpunt

1. Zoals eerder opgemerkt wordt in Sta. Catharina met regelmaat ingebroken. Meer aandacht hiervoor tijdens de politie is zeker op zijn plaats;
2. Er dient iets gedaan te worden aan een aantal binnenwegen, dat door de overvloedige regenval van de laatste jaren aan restauratie toe is.
3. In Sta. Catharina spreken de mensen zich uit voor meer buurtcontact.
4. De heer Maal wil graag een deel van zijn land ontwikkelen voor toerisme. Hierover ligt men al tientallen jaren overhoop met de Overheid en natuurbeschermingsorganisaties.
5. Vanuit St. Jorisbaai is er veel zwaar verkeer: zwaar materiaal en vrachtwagens die daar diabaas afgraven en afvoeren en geluidoverlast bezorgen. Bovendien veroorzaken zij vervroegde slijtage van de wegen.
6. In de natuurgebieden van deze wijk wordt veel illegaal afval gestort. Wasmachines, bouwafval en afgedankte meubelen liggen verspreid in de mondi. Ook dode dieren (varkens, paarden, honden) worden hier regelmatig aangetroffen. Meer aandacht hiervoor tijdens de Selikor is zeer gewenst.

8.4. Profiel zone Oostpunt

Profiel zone Oostpunt (oppervlakte 54,24 ha)

Profiel zone Oostpunt	Curaçao 1992	Curaçao 2001	Oostpunt 1992	Oostpunt 2001
Bevolking	144097	130627	1271	1100
Sexratio	111	116	109	108
Jongeren % (0-14 jaar)	25.9	23.6	26	25
Personen 15 - 65 jaar	66	63,6	67	67
Ouderen %	8.1	10.8	7	8
Katholieken %	81.3	80.1	83	85
Onkerkelijk %	4.2	3.9	3.8	2.9
Papiamentstalige Huishouden	83.3	80.8	90	88
Allochtonen	12.5	15.8	7.9	12.1
Vertrekplannen		6.2		6.5
Tienermoeders	7.0	7.3	10.7	4.4
Schoolparticipatie 15 -19 jr	72.5	81.5	61.6	81.4
Schoolparticipatie 0 - 3 jaar	35.2	42.4	37.1	41.7
13-14-15 jaar op basisschool	26.2	19.2	29.5	18.2
Hoog opgeleid/100 laag opgeleiden	23.1	38.3	14.6	22.1
Drop out %	45.3	45.2	54.4	49.0
Analfabeten %	3.9	3.6	2.0	2.3
Schoolbussers %	11.4	12.4	15.6	13.1
Gem. Inkomen /werkende	2646	2273	1749	1927
Gem. huishoudinkomen	3451	3701	2792	2893
Werkloos %	16.9	15.8	18.9	16.1
Jeugdwerkloosheid	32.7	103	27.2	
Langdurig werkloos		49.1		48.1
Economische afhankelijkheid	179	182	187	174

Profiel zone Oostpunt	Curaçao 1992	Curaçao 2001	Oostpunt 1992	Oostpunt 2001
% Tijdelijke baan	26.3	20.7	32.5	28.2
Tijdelijke baan/vaste baan ratio	35.8	26.2	48.2	39.2
% werkgevers	7.7	9.2	6.3	6.0
% losse jobs	10.3	7.4	10.3	7.4
% onderstandtrekkers	6.3	8.2	6.8	7.8
% met de bus naar het werk	16.8	15.4	20.1	18.7
Groei/afname met bus naar werk	-1.4	-		-1.4
Aantal bewoonde woningen		43161		334
Aantal bewoonde woningen/km		115		7
Gemiddelde woningbezetting	3.5	3.0	3.7	3.3
Leegstand per 100 bewoonbare woningen		8		8
Oppervlakte woning		125.9		100.6
% slechte woningen	8.3	5.4	8.1	6.9
Aantal huur per 100 eigendomswohnungen	44	44		52
Gemiddelde huurprijs	364	475	407	496
Huishoudinkomen huurders		3001	-	2898.7
Aanwezigheidsscore basisvoorzieningen	5.8	5.8	5.8	5.8
Aanwezigheidsscore luxevoorzieningen	-	6.0		5.4
% autobezit per 100 HH	102	101	99	97
% vrouwelijk hoofd HH	34.7	39.6	28.6	37.4
% meergezins HH	9.6	8.0	9.9	13.5
% eenouder met kinderen < 18 jaar	10.5	7.8	9.9	9.9
% eenpersoonshuishoudens	15.4	20.7	12.4	16.5

Gebruikte literatuur en bronvermelding

- CBS, Censusatlas 1992, Curaçao Nederlandse Antillen
- CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen
- Website CBS, query census 2001
- Wijkontwikkeling op Curaçao, L. Janga; (Uit René Römer als inspirator, UNA, 2003
- Van Bonefaas Martis tot Angel Obia, Een geschiedenis van Santa Rosa door R.H. Nooyen
- Statistische gegevens leefsituatie buurten, Census 2001, CBS Nederlandse Antillen en statistische feiten
- CBS, Leefsituatie in enkele achterstandsbuurten van Curaçao; historische achtergronden
- Ursula/ Wallé SKC Buurtmonitor 2007
- CBS Huishoudens in de Nederlandse Antillen
- Weeber, Witteveen e.a Urgentieplan Buurten
- Pobresa ban atake Reda Sosial

Dankwoord

De bewoners van zone Oostpunt

Mevr. Lidanel Molenaar

Colofon

Buurtprofiel Oostpunt

Teksten:

Community Curaçao,

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Community Curaçao

Ariadne Faries

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW

Sector Familie en Jeugd

Apna gebouw 5e verdieping

Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**